

[Anne Grete Holmsgård]

være aktivt og ikke kun på papiret, men også i realiteternes verden.

Der skal naturligvis være et tilsyn, og man kan ikke føre et ordentligt og aktivt tilsyn, medmindre det er helt klart, at man udtager prøver. Desuden mener jeg, det er nødvendigt, inden der gives en godkendelse, at have opnået enighed om de analysemetoder, man skal bruge for at kunne sammenligne egenkontrollen, altså virksomhedens egenkontrol, og det offentlige kontrol. Vi har jo flere eksempler på miljøsager, hvor det ikke er sket. En af konsekvenserne er, at den offentlige kontrol ikke fungerer. En anden konsekvens er, at det er umuligt at rejse tiltale i sager, hvor der er tale om overtrædelse, da det er en formildende omstændighed, at der ikke i forvejen var opnået enighed om analysemetoden i forhold til egenkontrollen og den offentlige kontrol, så det finder jeg simpelt hen alt, alt for svagt i en lov som denne, hvor vi jo oven i købet ikke er inde på et område, hvor man har lang erfaring, hvor man ved, hvordan man laver en risikovurdering.

Det fremgår sådan set også af bemærkningerne til forslaget, at man er tvivlende over for, hvad det egentlig er, man skal skrue sig ind på, både når det gælder det, man kunne kalde mere banal industriel gensplejsning, og når vi taler om bevidst udsætning. Usikkerheden skinner igennem i bemærkningerne, og med henblik på den bevidste udsætning kommer det helt klart til udtryk i bemærkningerne på side 12, hvor man diskuterer erfaringerne fra USA og de overvejelser, EPA i USA, altså det, der svarer til miljøstyrelsen, har gjort sig. Her hedder det:

»Hovedkonklusionen. . .« – altså af de rapporter, der er fremlagt – ». . . er, at det ikke i dag er muligt på videnskabeligt grundlag at forudsige en gensplejset organismes skæbne efter udsætningen.«

Jeg synes, det understreger, at når man selv er klar over det, bør man simpelt hen ikke åbne for en tilladelse på nuværende tidspunkt i form af en bemyndigelse til ministeren.

Lovforslaget bygger desuden på en hovedregel om decentralt tilsyn. Det finder jeg er for uholdbart i den nuværende situation. Amterne har ikke ekspertise på dette område, miljøministeriet har det dårligt nok endnu. Amterne kan ikke forventes at få det i mange

år, og jeg vil egentlig godt sætte spørgsmålstegn ved, hvor realistisk det er, at miljøministeriet får den ekspertise, som er forudsætningen for, at dette kan fungere, inden 1. januar 1987, for det er jo på den dato, loven træder i kraft.

Det hedder i bemærkningerne, at man på nuværende tidspunkt har – jeg tror, det er 6 eller 4 akademiske sagsbehandlere, der er afsat til dette område. Det er jo ikke ret meget, når man er på et nybegynderstadium. Det hedder endvidere, at man efter 1987 vil forsøge at få 20 mere ansat i en samlet ministerialregie. Men er man overhovedet i stand til at få tilstrækkelig mange mennesker ansat, der har den fornødne sagkundskab på dette område? Alle ved jo, at industrien står på spring for at få de ganske få uddannede med gensplejsning som speciale, der findes. Er ministeriet i stand til dette? Jeg synes, man skal overveje det meget nøje, for det er at gøre sig alt for sårbar over for nogle potentielt farlige miljørisici, hvis man ikke har sin offentlige ekspertise på plads, inden det går i gang. Det er dog bedre at tage en pause inden da, fremfor at lade sig rive med af en biooptimisme, hvor man siger: ja men potentielt ville vi kunne frembringe nogle produkter uden miljøskader, vi ville kunne producere nogle ting, som vi producerer i dag, som renere teknologi, vi ville kunne løse det ene og det andet. Ja, der var mange ting, vi kunne, men der er faktisk også temmelig mange ting, vi kan i dag allerede, hvis vi bruger de redskaber, vi har, uden overhovedet at behøve gensplejsning.

Jeg afviser ikke gensplejsning generelt, men jeg står fast på, at loven, som den ser ud i dag, ikke giver den miljøbeskyttelse, som der er brug for på dette område, og derfor må vi sige, at som miljøministerens lovforslag ser ud nu, kan vi ikke bruge det, og vi håber meget, at de andre partier ikke vil forhaste sig, men tage sig den tid, der er nødvendig for at få en rimelig restriktiv lovgivning på dette område, så vi ikke risikerer om 5-6 år at sidde med nogle problemer, der kan være helt uoverskuelige.

Steffensen (KrF):

De lovforslag vi i dag debatterer, lovforslag nr. L 229 fra miljøministeren og lovforslag nr. L 230 fra landbrugsministeren, er jo